



JAUME BARTUMEU CASSANY
EXCAP DE GOVERN

Teoria del caos

El divorci entre el que vol la gent i el que necessita Andorra

L'actitud política dels que es manifesten contra Europa està recollint la incomprensió de moltes persones que ja en tenen prou de ser al·lèrgiques a la personalitat del cap de Govern i que s'oposen a les mesures que encareixen el cost de la vida i retallen el poder adquisitiu de la ciutadania.

Aquesta incomprensió té una motivació ben senzilla: la posició dels immobiliistes, els de *no* a l'associació amb la Unió Europea, no porta pas a cap solució alternativa possible i, lluny de resoldre la qüestió, només fa que afegir angoixa als que es preocupen pel futur del país.

Els immobiliistes, partidaris de girar l'esquena als països veïns i a Europa, rebutgen les opcions fonamentals recollides a la Constitució: Estat de dret democràtic i social, economia social de mercat i enfortiment de les relacions harmòniques amb els països veïns.

El nostre tresor institucional i constitucional està amenaçat. Cal defensar-lo, no hem de ser curts de gambals.

En una situació força semblant a la d'Andorra el ministre d'Exteriors de la República de San Marino, Luca Beccari, parla de la tendència conservadora sanmarinesa: "A San Marino som tots conservadors, la resistència al canvi és fortíssima i hem de pensar que no és un problema d'esquerra o de centredreta, sinó d'explicar que cal la metamorfosi que necessita el país. Però en lloc d'això es parla per l'estómac."

Una ínfima variació quan ar-

renca un esdeveniment polític pot comportar conseqüències totalment contràries i contradictòries. És el que ensenya la teoria del caos, que subratlla que els sistemes complexos són força imprevisibles.

Per això hem d'analitzar bé el que s'esdevé amb aquest procés d'embranchament amb Europa. Un petit detall de no-res, avui, pot portar, demà, el caos.

Una part de la ciutadania andorrana sembla que vulgui desenganxar-se o desconectar de l'embranchament amb Europa.

Al nostre país aquesta qüestió, a la qual els progressistes d'SDP dediquem força articles d'opinió, roman circumscrita a les tribunes dels mitjans de comunicació. Als partits polítics

Estem assistint al divorci total entre el que vol la ciutadania i el que necessita Andorra

representants al Consell General, empantanegats en tàctiques preelectorals, els costa molt agafar aquest tema com una prioritat de país.

Mentrestant esdevé urgent que es prengui consciència de les fragilitats del model econòmic andorrà actual.

Dèficit de creixement sostenible, menor progressió de la renda disponible per habitant, feblesa de la inversió productiva i de la innovació, cost de l'energia i burocràcia que aixafen la competitivitat.

La llista de vulnerabilitats és llarga i està encapçalada per l'enormitat de l'endeutament públic.

D'altra banda el finançament del nostre model social es fa cada dia més feixuc i no ajuda a apujar el nivell dels salaris nets generant, com deia al principi, un descontent creixent en matèria de poder adquisitiu.

Malgrat aquest inquietant balanç el debat polític no aconsegueix alçar-se al nivell dels reptes de país. Els actors polítics segueixen negant l'evidència i s'accontenten intentant donar una resposta a les peticions de curt termini de la seva clientela electoral.

Esdevé una necessitat imperiosa donar prioritat a la visió de llarga mirada en lloc de romandre en la immediatesa, d'explicar la complexitat de les qüestions. Cal restablir el lligam entre els esforços indispensables i els beneficis que en resultaran amb la finalitat d'esviar la il·lusió d'un egoisme nacional donant prioritat al benefici d'un posicionament geoestratègic del qual no ens podem escapar.

La pèrdua de confiança en les institucions i els dirigents fa difícil l'exercici però esdevé una necessitat urgent.

És ben evident que estem assistint a un divorci total entre el que vol la ciutadania, i alguns poders econòmics especuladors, i el que necessita Andorra. Si no s'aconsegueix anul·lar el divorci i reconciliar el país entorn d'un projecte nacional Andorra anirà cap a dificultats molt greus.